

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 575/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Green Art a. s.**, Hradská 60/A, Bratislava, zastúpenej JUDr. Líviou Krnčokovou, advokátkou, 29. augusta 5, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/57/2024 z 30. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/57/2024 z 30. júla 2024. Ústavný súd sťažovateľka taktiež požiadala, aby zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie najvyššiemu správnomu súdu a zároveň zaviazal tento súd k úhrade náhrady trov konania v sume 856,76 eur.

2. Sťažovateľka v pozícii žalobcu a prevádzkovateľa dvoch chránených dielní podala 10. septembra 2015 na Okresnom súde Bratislava I žalobu smerujúcu proti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „žalovaný“) o zaplatenie sumy 7 757,04 eur spolu s úrokom z omeškania z titulu zaplatenia príspevkov na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne podľa § 60 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. decembra 2012 (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Okresný súd 21. júna 2022 vec postúpil Krajskému súdu v Bratislave s odkazom na rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1KO/32/2018 z 18. júna 2019 a následne bola vec vedená na Správnom súde v Bratislave pod sp. zn. 4S/13/2023.

3. Sťažovateľka v preskúmanom konaní predložila argumentáciu, v zmysle ktorej žalovaný vo veci dotknutých príspevkov podľa § 60 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti nemá rozhodovaciu právomoc, ide teda o súkromnoprávny spor a právomoc rozhodovať o ňom patrí civilnému súdu.

4. Správny súd uznesením sp. zn. 4S/13/2023 z 23. októbra 2023 žalobu sťažovateľky odmietol podľa § 98 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku z dôvodu jej oneskoreného podania. V odôvodnení uznesenia správny súd aj s odkazom na uznesenie kompetenčného senátu najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1Skomp/27/2022 zo 6. októbra 2022 dospel k záveru, že je daná právomoc správneho súdu predmetnú vec prejsť a rozhodnúť. Konanie žalovaného o žiadosti sťažovateľky na poskytnutie príspevku podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti je konaním orgánu štátnej správy o práve právnickej osoby v oblasti verejnej správy a bez ohľadu na to, že žalobný petit nezodpovedá žalobnému petitu, aký sa vyžaduje pre správnu žalobu, je zrejmé, že predmetom je nárok plynúci zo zákona o službách zamestnanosti.

5. Sťažovateľka podala proti uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť, ktorou namietala jeho nezákonnosť, tvrdiac, že správny súd nedisponoval právomocou na rozhodnutie tejto veci, a poukazujúc na to, že sa podanou žalobou nedomáhala preskúmania oznámení žalovaného (dve oznámenia o zamietnutí jej žiadostí o poskytnutie príspevku na úhradu prevádzkových nákladov za obdobie 3. štvrtroka 2012 týkajúce sa dvoch chránených dielní prevádzkovaných sťažovateľkou), ale plnení, pričom nárok na tieto plnenia vyplýva priamo zo zákona, t. z. že v danom prípade ide o obligatórne nárokovateľné príspevky.

6. Najvyšší správny súd napadnutým uznesením doručeným sťažovateľke 3. septembra 2024 ňou podanú kasačnú sťažnosť zamietol a v jeho závere poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 241/2024 zo 14. mája 2024, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť sťažovateľky v obdobnej veci.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje tým, že žalovaný má v § 13 zákona o službách zamestnanosti stanovenú právomoc rozhodovať v presne vymedzených veciach a keďže rozhodovanie o príspevku podľa § 60 tohto zákona tam nie je uvedené, správne súdy nemali zákonnú oporu na posúdenie tejto veci ako verejnoprávnej. Navyše zákon o službách zamestnanosti priamo ustanovuje výšku príspevku, a preto by žalovaný v podstate nemal o čom rozhodovať. Napokon poukazuje na to, že v minulosti súdy považovali žaloby proti žalovanému za súkromnoprávne.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľka označila v úvodnej časti ústavnej sťažnosti za porušovateľa aj Správny súd v Bratislave. Z petitu ústavnej sťažnosti však vyplýva, že sa domáha vyslovenia porušenia práv výlučne napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu, ktoré navrhuje aj zrušiť. Ústavný súd preto ustálil rozsah prieskumu tak, ako je uvedené v odseku 1 tohto uznesenia.

9. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (IV. ÚS 233/04), inak

povedané, právo na spravodlivý proces. Avšak obsah tohto práva nedáva účastníkovi záruku, že súdny spor sa skončí právoplatným rozhodnutím v jeho prospech (IV. ÚS 369/09).

10. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie práva na súdnu ochranu a práva na ochranu majetku, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku toho, že jej žalobu o doplatenie príspevkov na chránenú dielňu neprerokoval civilný súd, ale správny súd. Neprerokovaním veci na civilnom súde malo byť tiež porušené jej právo na ochranu majetku, pretože v jej veci išlo o obligatórny majetkový nárok na príspevok.

11. Najvyšší správny súd k argumentácii sťažovateľky predloženej v jej kasačnej sťažnosti (ktorá sa, čo sa týka jej obsahu, v zásade zhodovala s jej argumentáciou obsiahnutou aktuálne v ústavnej sťažnosti) v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol:

a) Najvyšší správny súd sa s postupom správneho súdu v preskúvanom konaní stotožnil. Správny súd sa v preskúvanom konaní najprv zaoberal skúmaním svojej právomoci vo veci konať. Záver, že podanú žalobu je potrebné považovať za správnu žalobu vo veciach súdneho prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy, podložil najnovším rozhodnutím kompetenčného senátu najvyššieho súdu a najvyššieho správneho súdu vo veciach sp. zn. 1SKomp/27/2022 a sp. zn. 18SKomp/3/2022, ktorých predmetom bolo rozhodnutie o právomoci správnych súdov a civilných súdov v súvislosti s aplikáciou § 60 zákona o službách zamestnanosti, ktoré vychádzali z už skôr prezentovaného rozhodnutia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 1KO/32/2018. Najvyšší správny súd ďalej uviedol, že po ustálení právomoci vo veci konať správny súd správne pristúpil k prevereniu splnenia ďalších podmienok konania a po zistení, že sťažovateľka podala žalobu po uplynutí dvojmesačnej zákonnej lehoty na jej podanie, konštatoval, že meritórnemu prejednaniu tejto žaloby bráni procesná neodstrániteľná podmienka spočívajúca v zmeškaní lehoty na jej podanie, ktorej nespĺnenie nemožno odpustiť.

b) K argumentácii sťažovateľky, v ktorej namietala podanie žaloby na plnenie, a nie žaloby o preskúmanie dotknutých oznámení, najvyšší správny súd uviedol, že vychádzal z ustálenej judikatúry kompetenčného senátu, ktorá v tomto smere považuje za zásadnú príslušnú hmotnoprávnu úpravu právneho vzťahu, z ktorého vznikajú či majú vzniknúť práva alebo povinnosti, ktoré sú predmetom sporu. V závere najvyšší správny súd uviedol, že v právne a skutkovo obdobnej veci sp. zn. 6Ssk/8/2023 týkajúcej sa identických účastníkov konania už raz rozhodol, dospejúc k rovnakým právnym záverom, a ústavná sťažnosť podaná proti rozhodnutiu v tejto veci bola uznesením sp. zn. II. ÚS 241/2024 zo 14. mája 2024 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

12. Pre rozhodnutie ústavného súdu v predmetnej veci bolo podstatné posúdenie otázky, či ustálenie právomoci správneho súdu rozhodnúť vo veci sťažovateľky týkajúcej sa jej nároku vyplývajúceho z § 60 zákona o službách zamestnanosti bolo v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Vo vzťahu k otázke spôsobu ustálenia kompetencií medzi civilným a správnym súdom a dôsledkov z neho vyplývajúcich ústavný súd odkazuje na právne závery vyslovené v odôvodnení uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 241/2024 zo 14. mája 2024 v obdobnej veci, v ktorom konštatoval, že právny záver najvyššieho správneho súdu, že rozhodnutie, ktoré oznámenie o neposkytnutí príspevku považuje za rozhodnutie štátnej správy, nie je zrejším vybočením zo zákona, má riadnu oporu v Správnom súdnom poriadku v spojení s § 60 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti, a preto je podľa ústavného súdu „ústavne udržateľný“.

14. Ústavný súd nevidí dôvod, aby v preskúvanom konaní korigoval svoj predchádzajúci právny názor vyslovený v obdobnej veci. Odôvodnenie najvyššieho správneho súdu poukazujúce na hmotnoprávnu úpravu dotknutého právneho vzťahu, ktorá je určujúca pre rozhodnutie o vecnej príslušnosti súdu, nemožno považovať za svojvoľné. Meritórnemu prieskumu podanej žaloby aj v preskúvanej veci bránilo oneskorené podanie žaloby sťažovateľkou. Napadnutému uzneseniu najvyššieho správneho súdu nemožno vyčítať žiadnu svojvoľnosť či nedostatočnosť. Podľa ústavného súdu najvyšší správny súd poskytol sťažovateľke dostatočnú odpoveď na jej námietky týkajúce sa posúdenia právomoci správneho súdu rozhodovať vo veci týkajúcej sa zamietnutia nároku na príspevok podľa § 60 zákona o službách zamestnanosti, a preto jeho závery nemožno považovať za arbitrárne či svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska za neospravedliteľné a neudržateľné, ktoré by mali za následok porušenie sťažovateľkou označených práv.

15. V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka nepredložila žiadnu relevantnú argumentáciu odôvodňujúcu zásah do základného práva chráneného týmto článkom ústavy. Jej argumentácia je v zásade polemikou s právnym názorom správnych súdov a smeruje k spochybneniu ich odôvodnenia, čo môže vyvolať primárne zásah do práva na súdnu ochranu.

16. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky dospel k záveru, že zamietnutie jej kasačnej sťažnosti napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu neznamenalo v okolnostiach posudzovanej veci porušenie základného práva na súdnu ochranu, ako ani jej práva na ochranu majetku, pretože nezistil žiadnu možnosť ich porušenia, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ako zjavne neopodstatnenú).

18. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu